



Daf Panorama

La Yéchiva Ohavei Toratéha sous l'égide de Rav Israel Abib

Complément à l'étude du Daf Hayomi

BABA BATRA 74

ב"ב דף עד

א. (אמר רבה בר בר חנה פעם אחת היינו מהלכים במדבר והתלווה עמנו סוחר ישמעאלי) והראה לי מתי דור המדבר שוכבים בפנים צהובות ופניהם למעלה והברך של אחד מהם זקופה ונכנס סוחר ישמעאלי רכוב על הגמל ורומחו בידו תחת ברכי המת ולא נגע בו. חתכתי את כנף הטלית של אחד מהם (כדלהלן) ולא יכלו הבהמות (שהיינו רוכבים עליהם) לילך עד שהחזרתיו (שהנוטל מהם דבר אין יכול לילך). וכשבאתי לפני חכמים אמרו לי למה עשית כך אלא שרצית לראות אם הלכה כב"ה בציצית (ג' חוטים וכו' ולב"ש ארבעה) היה לך למנות חוטים וחוליות?⁷¹

ב. אמר לי (הישמעאלי לרבב"ה) בא ואראה לך את הר סיני וראיתי שהיה מקיף אותו עקרב ועומד כמו אתונות לבנות (צ"ב). שמעתי בת קול שאומרת אוי לי שנשבעת ועכשיו שנשבעת מי מיפר לי. וכשבאתי לפני החכמים אמרו לי היה לך לומר מופר לך (על שבועת הגלות) והוא סבר שמא⁷² שבועת המבול היא (נשבע שלא ירד ורצה להפר ולהחריב את העולם).

ג. אמר לי בא ואראה לך בלועי קרה וראיתי שני⁷³ בקעים שמוציאים עשן הכנסתי שם צמר ונשרף ושמעתי שאומרים משה ותורתו אמת והם בדאים ואמר לי כל ראש חדש מחזיר אותם גיהנם⁷⁴ לכאן וכך אומרים.

ד. ואמר לי בא ואראה לך מקום (גבוה) שנושקים ארץ ושמים וראיתי שעשוי חלונות חלונות (גירסת הב"ה) והנחתי סל לחם שלי בחלון הרקיע עד שהתפללתי ולא מצאתיו, אמר לי היינו גלגל הרקיע שחוזר המתן עד למחר כשעה זו ותמצאהו⁷⁵.

ה. אמר רבי יוחנן מהלכים היינו בספינה וראינו דג שהוציא ראשו מהים ועיניו דומות כשני ירחים והוציא מים משני נחיריו כשני נהרות שבסורא. רב ספרא מספר מהלכים היינו בספינה וראינו דג שהוציא ראשו מהים והיו לו קרניים וחקוק עליו אני בריה קלה שבים וגודל שלי שלש מאות פרסה והולך אני לפיו של לויטן שיאכלני היום. אמר רב אשי הוא עז הים.

ו. רבי יוחנן מספר מהלכים היינו בספינה וראינו ארגז שקבועים בו אבנים טובות ומרגליות ודגים מסובבים אותו ירד אדם להביאו וביקש (הדג) לחתוך יריכו זרק לו חומץ וברח מריחו יצאה בת קול ואמרה מה לכם עם ארגז של אשת ר' חנינא בן דוסא שעתידה להצניע בו ציצית לצדיקים לעוה"ב.

ז. רב יהודה הינדואה מספר מהלכים היינו בספינה וראינו אבן טובה שמחזר תנין סביבה ירד אדם להביאה בא תנין וביקש לבלוע את הספינה ובא עורב נקבה וחתכה ראשו של תנין ונתהפכו המים לדם. בא תנין חבירו ותלה עליו אותה האבן טובה והחיהו. חזר וביקש לבלוע הספינה וחזר העורב והרגו. נטל אותו אדם את האבן ותלה אותה על בשר צפורים מלוחים לנסות אם יחיו ורחו ופרחו להם.

ח. מעשה בר"א ור' יהושע שהיו באים בספינה נדעזע ר' יהושע ואמר מאור גדול ראיתי בים א"ל ר"א שמא עיניו של לויטן ראית שנאמר עיניו כעפעפי שחר.

ט. אמר רב אשי אמר לי הונא בר נתן מהלכים היינו במדבר ופתחתי בשר ירך לנקרו מחלב וגיד הנשה והנחתי על העשבים עד שהבאתי עצים נתחבר הירך וצלינו אותו וכשחזרנו לאחר שנה ראינו אותם גחלים לוחשות וכשבאתי לאמימר אמר לי אותו עשב מין סמטרי הוא שמחבר והגחלים גחלי רתמים (עץ רותם) היו.

⁷¹ ובמהרש"א פ"א שהיה סבור שהוא קרה וברכו זקופה רומז (אע"פ שהיה גם כפשוטו) שזרעו זקופים בגודל מעלתם וביקש להצילו שלא יקום לעוה"ב בטלית תכלת בלי ציצית כדעתו וע"כ עיגל לה את הקרן והחכמים שהוכיחוהו לא הבינו כונתו.

⁷² פ"א ומספק לא היפר.

⁷³ י"ל כנגד משה ואהרן שעליהם חלקו. ויותר נראה כנגד ב' עיקרי אמונה שחטאו, א. נבואת משה. ב. תורה משמים.

⁷⁴ י"ל דשם היה מקום שחטאו בו שהרי היה קרוב להר סיני וצריכים לתקן עוונם באותו מקום. ויל"ע עוד שאפשר שר"ה מורה על גדולת משה ואהרן (כמש"כ החדש הזה לכם) שחלקו בלועי קרה עליהם וע"כ נענשו בר"ה.

⁷⁵ וברך הרמז י"מ שרומז על האדם שמורכב מעליונים ותחתונים ותלה מזונותיו ברקיע להתפרנס רק בדרך נס ע"י תפילה וכו' ע"י מפרשים ועו"ל עד"ז דקמ"ל שלא ימצא פתו בדרך נס ע"י תפילה לבד דאוכלי המן שמוזנותיהם בדרך נס המה לומדי תורה דוקא וזה רמזו בסיבוב הגלגל הרקיע כלומר אם יקיים בתורתו חוקות שמים וארץ יהיה מאוכלי המן.

י. ויברא אלקים את התנינים. כאן (בבבל) פירשו זה ראמים שבים רבי יוחנן אמר זה לוייתן זכר ונקבה. ב. כל מה שברא הקב"ה זכר ונקבה בראם ואף לוייתן כן ואלמלי נזקקים זה לזה מחריבים את העולם מה עשה סירס את הזכר והרג את הנקבה ומלחה לצדיקים לעתיד לבא (שנקבה מלוחה עדיפה, וגם שמשחק בזכר). ג. וכן בהמות בהררי אלף (שרועה אלף הרים כל יום) זכר ונקבה בראם, סירס הזכר וצינן את הנקבה (שרק דג מלוח טוב הוא ולא בשר).

יא. בשעה שביקש הקב"ה לברוא את העולם אמר לשר של ים בלע כל מימות שבעולם ותראה היבשה א"ל רבש"ע די לי שאעמוד בשלי בעט בו והרגו ואלמלא מים מכסים אותו אין כל בריה יכולה לעמדו בריחו.

יב. א. ירדן יוצא ממערת פמיס ומהלך בים של סיבכי ושל טבריא ומתגלגל ויורד לים הגודל עד שמגיע לפיו של לוייתן – וכל זמן שהולך לפיו של לוייתן בהמות בהררי אלף בטוחות, שלא ימותו כל שעה שלוייתן חי. ב. כתוב בתהילים כי הוא על ימים יסדה ועל נהרות יכוננה אלו שבעה ימים וארבעה נהרות שמקיפים את ארץ ישראל.

Rav E. Abib

Retrouvez l'ensemble des Daf Panorama sur www.dafhayomi.fr rubrique Résumés